

WAT
&
HOE

ROEMEENS

TAALGIDS

- uitspraak
- ontmoetingen
- eten & uitgaan
- onderweg
- overnachten
- gezondheid

incl.
woordenlijst
ROEMEENS - NEDERLANDS
& NEDERLANDS
- ROEMEENS

IN SAMENWERKING MET
vanDale

Inhoud

Woord vooraf 6

1 Handig om te weten... 7

- 1.1 Beknopte grammatica 7
- 1.2 Uitspraak 10
- 1.3 Handige rijtjes 11
- 1.4 Datum, tijd en getallen 16
- 1.5 Persoonlijke gegevens 24

2 Praktische zaken 26

- 2.1 Bank 26
- 2.2 Post 27
- 2.3 Telefoon 28
- 2.4 Internet 32
- 2.5 Foto en video 33
- 2.6 Het weer 35
- 2.7 Veiligheid 37

3 Ontmoetingen 39

- 3.1 Algemeen 39
- 3.2 Iemand aanspreken 40
- 3.3 Zich voorstellen 42
- 3.4 Elkaar begrijpen 48
- 3.5 Hobby's 49
- 3.6 Een mening geven 50
- 3.7 Een compliment geven 52
- 3.8 Iets aanbieden 52
- 3.9 Uitnodigen 53
- 3.10 Iets afspreken 54
- 3.11 Iemand versieren 55
- 3.12 Afscheid nemen 57

4 Onderweg 61

- 4.1 De weg vragen 61
- 4.2 Douane 64
- 4.3 Bagage 66
- 4.4 De auto 67
- 4.5 Verkeersborden 67
- 4.6 Het benzinestation 70
- 4.7 Pech en reparaties 71

- 4.8 De fiets 73
- 4.9 Vervoermiddel huren 76
- 4.10 Liften 78
- 4.11 Inlichtingen 79
- 4.12 Openbaar vervoer 81
- 5 Overnachten 90**
 - 5.1 Accommodatie zoeken 90
 - 5.2 Bij de receptie 91
 - 5.3 Kamperen 92
 - 5.4 Hotel/appartement/huisje 96
 - 5.5 Klachten 99
 - 5.6 Vertrek 100
- 6 Eropuit 102**
 - 6.1 Bezienswaardigheden 102
 - 6.2 Sport en recreatie 105
 - 6.3 Aan het water 106
 - 6.4 In de sneeuw 109
 - 6.5 Wandelen en bergbeklimmen 110
 - 6.6 Fitness en wellness 111
- 7 Winkelen 113**
 - 7.1 Algemeen 114
 - 7.2 Levensmiddelen 116
 - 7.3 Kleding en schoenen 117
 - 7.4 Kapper 119
 - 7.5 Afrekenen 121
- 8 Eten en uitgaan 123**
 - 8.1 In het restaurant 123
 - 8.2 Bestellen 124
 - 8.3 Klachten 132
 - 8.4 Afrekenen 133
 - 8.5 Uitgaan 134
 - 8.6 Kaartjes reserveren 137
- 9 Gezondheid 139**
 - 9.1 De dokter roepen 139
 - 9.2 Klachten van de patiënt 139
 - 9.3 Het consult 141
 - 9.4 Recept en voorschriften 148
 - 9.5 De tandarts 149

10	In moeilijkheden	151
10.1	Om hulp vragen	151
10.2	Ongelukken	152
10.3	Er is iemand vermist	154
10.4	Verlies en diefstal	155
10.5	Aanranding	156
10.6	De politie	157

Woordenlijsten	159
Nederlands – Roemeens	159
Roemeens – Nederlands	213

1 Handig om te weten...

1.1 Beknopte grammatica

• De uitspraak van het Roomeens

(zie ook 1.2 *Uitspraak* en het telefoonalfabet in 2.3)

letter(s) transcriptie uitspraak

<i>ă</i>	<i>a</i>	als de e in de
<i>â, î</i>	<i>I</i>	De <i>î</i> (<i>â</i>) klinkt voor het ongeoeffende oor als de â . Als u goed luistert, hoort u dat de klank anders is. Voor de goede uitspraak moet u uw mond breed trekken – alsof u glimlacht – en doen alsof u ‘oe’ zegt.
<i>c</i>	<i>k</i> <i>tsj</i>	als de k in koek indien gevolgd door e of i, uitgesproken als de c in Italiaans ciao
<i>ea</i>	<i>jaa</i>	deze klank ontstaat uit een zeer korte ee onmiddellijk gevolgd door een a
<i>g</i>	<i>ĝ</i> <i>dzj</i>	als de g in goal indien gevolgd door e of i, uitgesproken als de g in Engelse gentleman
<i>i</i>	<i>ie</i> ,	als de ie in niet aan het eind van een woord wordt de i heel lichtjes uitgesproken, waardoor een j-klank ontstaat
<i>j</i>	<i>zj</i>	als de j in journaal
<i>l</i>	<i>l</i>	hetzelfde als in het Nederlands
<i>oa</i>	<i>Wa</i>	deze klank ontstaat uit een zeer korte oo onmiddellijk gevolgd door een a
<i>ș</i>	<i>sj</i>	als sj in Nederlandse meisje
<i>ț</i>	<i>ts</i>	als ts in Nederlandse poets
<i>u</i>	<i>oe</i>	als oe in koek

De klinkers a, e, o worden maar op één manier uitgesproken: als een lange klinker, maar niet zo lang als in het Nederlands. De transcriptie is aa, ee, oo.

Zoals in de lijst hierboven te zien is, kent het Roemeens twee letters die met een dakje worden geschreven, de *î* en de *â*. Deze letters worden op dezelfde manier uitgesproken, en eigenlijk is het ook 'dezelfde' letter: de *â* is de oude schrijfwijze, die op grond van de klank rond 1950 is veranderd in *î*. **Pâine** (brood) werd dus vroeger geschreven als **piine**. Na de val van het communisme is de spelling in 1993 terugveranderd in *â*, om daarmee de Latijnse en Romaanse herkomst van de taal te benadrukken, bijv. **când** (wanneer) en **pe curând** (tot straks). In plaatsnamen kunnen beide letters voorkomen, hoewel woorden die zijn afgeleid van România altijd de *â* hebben gehouden. De *î* is gebleven in woorden die beginnen of eindigen met *î* (în/În), bijv. **închis** (gesloten). Bij de vervoeging van **a fi** (zijn) werd de *î* een **u**: **sînt/sintem** (ik ben/wij zijn) etc. werd **sunt/suntem**.

Vanzelfsprekend kunnen we hier niet een nauwkeurige grammatica van het Roemeens geven. Deze bladzijden zijn eerder bedoeld ter verduidelijking van de voorbeeldzinnen uit dit boekje.

Het Roemeens is een Romaanse taal, dat wil zeggen dat het een beetje lijkt op Frans, Italiaans en Spaans. Een voordeel ten opzichte van deze talen is dat het Roemeens een betrekkelijk eenvoudige spelling heeft. Als u het hoofdstukje over de uitspraak goed bestudeert, kunt u nieuwe Roemeense woorden al gauw goed uitspreken.

Bepaalde woordvolgorden die u misschien wel kent uit het Frans, zoals de bijvoeglijke naamwoorden die achter het zelfstandige naamwoord staan, komt u ook in het Roemeens tegen.

De zelfstandige naamwoorden kennen drie geslachten: mannelijk, vrouwelijk en onzijdig. Het onzijdig is een mengvorm van het mannelijk en vrouwelijk: in het enkelvoud 'gedraagt' het woord zich mannelijk, in het meervoud vrouwelijk. Het onbepaalde lidwoord **un** (een) wordt gebruikt voor mannelijke en onzijdige zelfstandige naamwoorden en **o** (een) is voor de vrouwelijke zelfstandige naamwoorden. Het bepaalde lidwoord (de/het) wordt in het Roemeens áchter het zelfstandige naamwoord geplakt:

– (**u**)l of **-le** bij het mannelijk en onzijdig dus **un** domn = **een** man en domnul = **de** man

– **a** bij het vrouwelijk dus fetiță = **een** meisje en fetița = **het** meisje

Bij de lidwoorden in het meervoud wordt het zelfstandige naamwoord eerst naar het meervoud vervoegd en dan wordt het meervoudslidwoord erachter geplakt:

– **i** bij het mannelijk dus mannen = domni en **de** mannen = domni **i**

– **le** bij het vrouwelijk en onzijdig dus meisjes = fetețe en **de** meisjes = fetețe **le**

Ook in de tweede en derde naamval wordt het lidwoord erachter geplakt. Het vrouwelijke zelfstandige naamwoord wordt in de tweede/derde naamval enkelvoud eerst naar het meervoud vervoegd en krijgt dan het lidwoord achter zich.

2 Praktische zaken

2.1 Bank

Waar is hier ergens een bank/een wisselkantoor?

Unde este o bancă/un oficiu de schimb?

oendee jeestee oo baankə/oen oofietsjoe dee skiemb?

Kan ik hier deze ... inwisselen?

Pot schimba acest ...?

poot skiembaa aatsjeest ...?

Kan ik hier pinnen?

Pot să formeze aici codul?

poot sə foormeəz aajiətsj kodoel?

Kan ik hier met een creditcard geld opnemen?

Pot să ridic bani cu o carte de credit?

poot sə riediek baan' koe oo kaartee dee kreediet?

Hoever veel provisie moet ik betalen?

Cât am de plătit comision?

kIt aam dee platiet koomiesjoon?

Waar moet ik tekenen?

Unde trebuie să semnez?

oendee treeboejeə sə seemneez?

Kan ik kleinere biljetten krijgen?

Puteți să schimbați în bani mai mici?

poeteets sə skiembaats In baan' maaj miətsj?

Ik zoek een geldautomaat

Unde este bancomatul?

oendee jeestee baankoomaatoel?

Wat is het minimum/maximum?

Care este minimul/maximul?

kaareə jeestee mienimoel/maaksiemoel?

Mag ik ook minder opnemen?

Pot să iau și mai puțin?

poot sə jaaW sjie maaj poetsien?

Dit zijn de gegevens van mijn bank in Nederland/België

Acestea sunt datele băncii mele în Olanda/Belgia

aatsjeestjaa soent daatelee bəntsje meele In oolaanda/beeldzjejaa

Dit is mijn bankrekeningnummer

Acesta este numărul contului meu de bancă

aatsjeestaa jeestee noeməroel koontoeloelj meeW dee baankə

Ik wil graag geld wisselen

Doresc să schimb bani
dooreesk sə skiemb baan'

euro tegen ...

euro în
ee-oeroo In

Wat is de wisselkoers?

Care este rata de schimb?
kaaree jeestee raataa dee skiemb?

Kunt u me ook wat kleingeld geven?

Puteti să-mi dați bani mărunți?
poetets səm' daats baan' mæroents?

Dit klopt niet

Nu este corect
noe jeestee koreekt

Trebuie să semnați aici

U moet hier tekenen

Trebuie să completați aceasta

U moet dit invullen

Pot să văd pașaportul dumneavoastră?

Mag ik uw paspoort zien?

Pot să văd buletinul dumneavoastră de identitate?

Mag ik uw identiteitsbewijs zien?

Pot să văd cardul dumneavoastră bancar?

Mag ik uw bankpasje zien?

2.2 Post

pachete
 timbre

pakjes
 postzegels

Ik ben op zoek naar een postkantoor

Unde este aici un oficiu poștal?
oendee jeestee aajietsj oen ofietsjoe poosjtaal?

Is hier een brievenbus in de buurt?

Unde este aici o cutie poștală?
oendee jeestee aajietsj oo koetiejee poosjtaal?

Bij welk loket kan ik geld wisselen?

La ce ghișeu să mă duc pentru a schimba bani?
laa tsjee giesjeeW sə mə doek peentroe aa skiembəa baan'?

Moet ik hier zijn voor een telefonische overboeking?

La ce ghișeu să mă duc pentru a trimite bani telefonic?
laa tsjee giesjeeW sə mə doek peentroe aa triemietee baan' teeleefooniek?

Poste restante

Post restant
poost reestaant

3 Ontmoetingen

3.1 Algemeen

• Dank u wel

Bedankt/dank u wel

*Mulțumesc
moeltoemeesk*

Geen dank/gragag gedaan

*Pentru puțin/cu plăcere
peentroe poetsien/koe platsjeeree*

Heel hartelijk dank

*Mulțumesc mult
moeltoemeesk moelt*

Erg vriendelijk van u (m/v)

*Sunteți foarte amabil/ă
soenteets fWartee aamaabiell/ə*

Het was me een waar genoegen

*Mi-a făcut (mare) plăcere
miejaa fəkoet (maaree) platsjeeree*

Dank u voor de moeite

*Mulțumesc pentru ajutor
moeltoemeesk peentroe aazjoetoor*

Dat had u niet moeten doen

*Nu trebuia să faceți aceasta
noe treeboejaa sə faatsjeets aatsjaastaa*

Dat zit wel goed, hoor

*Nu e nimic
noe jee niemiek*

• Pardon

Pardon

*Pardon
paardoon*

Sorry!

*Îmi cer scuze!/Pardon!
Im' tsjeer skoeeze!/paardoon!*

Sorry, ik wist niet dat ...

*Pardon, n-am știut că ...
paardoon, naam sjitiejoet kə ...*

Neemt u me niet kwalijk

Scuzați-mă
skoezaatsiemə

Het spijt me

Îmi pare rău
Im' paaree rəW

Ik deed het niet expres, het ging per ongeluk

N-am făcut intenționat, a fost din greșeală
naam fəkoet ienteentsiejoonaat, aa foost dien ġreesjaala

Dat geeft niet, hoor

Nu e nimic
noe jee niemiek

Laat maar zitten

Lasă
laasə

Dat kan iedereen overkomen

Se poate întâmpla oricui
see pWaaatee IntImplaa oorjkoej

● Feliciteren en condoleren

Gefeliciteerd met uw verjaardag/naamdag

La mulți ani
Laa moelts' aan'

(Nog) de beste wensen

(Și) cele mai bune urări
(sje) tsjeelee maaj boenee oerər'

Gecondoleerd

Condoleanțe
kondooljaantsee

Ik vind het heel erg voor u

Îmi pare atât de rău pentru dumneavoastră
Im' paaree aatIt dee rəW peentroe doemnjaavWaastrə

3.2 Iemand aanspreken

Dag meneer Petrescu

Bună ziua domnule Petrescu
boənə zieWaa doommoelee peetreeskoe

Dag mevrouw Popa

Bună ziua doamnă Popa
boənə zieWaa dWaaamnə poopaa

Hallo, Petre

Bună, Petre
boənə, Peetree

4 Onderweg

4.1 De weg vragen

Pardon, mag ik u iets vragen?

Scuzați-mă, pot să vă întreb ceva?

sko^{ea}za^{tsi}emă, poot sə və Intreeb tsje^{ee}vaa?

Ik ben de weg kwijt

M-am rătăcit

maam rətətsjiet

Weet u een ... in de buurt?

Știți vreun/vreo ... în apropiere?

sji^{ti}ets vrjoen/vrjoo ... In aap^{roo}pieje^{ee}ree?

Is dit de weg naar ...?

Duce drumul acesta la ...?

doetsjee dro^{ee}moel aatsje^{ee}staa laa ...?

Kunt u me zeggen hoe ik naar ... moet lopen/fietsen?

Puteți să-mi spuneți cum să ajung la ... pe jos/cu bicicleta?

poets^{ee}ts sēm' spoeneets koem sə aazjoen^g laa pee zjoos/koe bietsjiekleetă?

Hoe kom ik daar het snelst met de auto?

Cum ajung cel mai repede acolo cu mașina?

koem aazjoen^g tsjeel maaj re^{ee}peedee aakooloo koe maasjienaa?

Hoe kom ik het snelst in ...?

Cum ajung cel mai repede în ...?

koem aazjoen^g tsjeel maaj re^{ee}peedee In ...?

Hoeveel kilometer is het nog naar ...?

Câți kilometri sunt până la ...?

kIts kieloometrie soent pInə laa ...?

Kunt u het op de kaart aanwijzen?

Puteți arăta pe hartă?

poets^{ee}ts aarə^{taa} pee ha^{arta}?

Mijn navigatiesysteem is kapot, kunt u me vertellen hoe ik in ... kom?

Sistemul meu de navigare e stricat, puteți să-mi spuneți cum ajung în ...?

sies^{te}emoel meeW dee naavie^gaaree jeestee strieka^{at} poets^{ee}ts sēm' spoeneets koemaazjoen^g In ...?

● Waar?

hier/daar

aici/acolo

aji^{etsj}/aakooloo

TAALGIDS

ROEMEENS

DE BESTE TOLK VOOR OP REIS

Vlot de rekening vragen
op een terrasje? Een
gesprekje aanknopen?
Met deze taalgids kom
je altijd uit je woorden.

- Ruim 4000 woorden
& zinnen
- **Woordenlijst**
Nederlands - Roemeens
- **Woordenlijst**
Roemeens - Nederlands
- Duidelijke aanwijzingen
voor **uitspraak**

9 789043 939553

www.kosmosuitgevers.nl

